

Audiențele deputaților cu cetățenii – un instrument lipsit de transparență

În contextul elaborării celui de-al doilea Raport anual de monitorizare a activității Parlamentului în perioada 2022-2023, Promo-LEX observă că **audiențele, ale căror scop este interacțiunea directă deputat – cetățean, rămân în continuare un instrument lipsit de transparență.**

Informațiile privind audiențele acordate cetățenilor la Parlament și în teritoriu lipsesc atât pe site-ul Legislativului, cât și pe pagina de Facebook al acestuia. **Iar deputații își folosesc modest conturile oficiale pentru a informa cetățenii despre programul audiențelor și despre deplasările în teritoriu.** În perioada august 2022 – iulie 2023, din totalul de 89 de deputați care au cont pe Facebook, doar 33 au informat cetățenii despre programul de audiență pe paginile lor. Cine sunt deputații cu cele mai multe postări de acest gen, vedeți în imaginea de sus.

Potrivit legislației, autoritățile administrației publice locale (APL) acordă deputatului sprijinul necesar pentru lucrul cu cetățenii, inclusiv oferă încăperi pentru întâlnirile cu ei. În urma analizei celor 190 de programe de audiență făcute publice de către deputați pe paginile lor de Facebook observăm că majoritatea dintre ele (81) au fost organizate în primării, consilii raionale și case de cultură. Altele 74 au avut loc la organizația teritorială PAS. Iar 15 – la Parlament. În cadrul unuia din cele zece interviuri desfășurate de monitorii Promo-LEX cu reprezentanți ai Parlamentului, inclusiv deputați, s-a comunicat că informarea cetățenilor despre audiențe urmează să o asigure APL. Reieșind din datele prezentate mai sus, considerăm că **responsabilitatea de informare a cetățenilor în acest sens urmează a fi una comună (deputat și APL).**

Remarcăm că, în timp ce programul audiențelor, inclusiv a deplasărilor în teritoriu, a fost reflectat în 190 de postări, alte interacțiuni și discuții cu cetățenii, inclusiv cele pe linie de partid, au fost reflectate într-un număr aproape dublu de postări – 345. Considerăm că toate activitățile desfășurate de aleșii poporului trebuiau să fie reflectate de o manieră transparentă. Or în exercitarea mandatului deputații sunt în serviciul poporului, prin urmare informarea cetățenilor reprezintă o condiție esențială pentru exercitarea în mod transparent a atribuțiilor de bază.

Promo-LEX consideră că audiențele – ca mecanism de comunicare a deputatului cu cetățeanul – trebuie să fie delimitate de celelalte discuții și interacțiuni. Or, scopul audienței este soluționarea problemei cetățeanului. Mai mult, pornind de la caracterul direct și personalizat al audienței, suntem de părerea că aceasta nu poate fi acordată în corturi amenajate în stradă sau în anturajul mai multor persoane, situații observate de monitorii Promo-LEX.

În vederea asigurării transparenței audiențelor și sporirii accesibilității cetățenilor la acestea recomandăm conducerii

Parlamentului: să examineze posibilitatea de informare în prealabil a cetățenilor despre audiențele planificate atât la sediul legislativului, cât și în teritoriu; să asigure contabilizarea și evidența audiențelor; să garanteze informarea pro-activă despre audiențele desfășurate de către toți aleșii poporului.

Precizăm că Raportul anual de monitorizare a activității parlamentului, în perioada 2022-2023 urmează să fie publicat toamna.

Amintim că, în perioada 2021 – 2025, Promo-LEX și-a propus să monitorizeze activitatea Parlamentului Republicii Moldova, în special din perspectiva transparenței, legalității și eficienței procedurilor, în cadrul Programului „Democrație, Transparență și Responsabilitate” susținut financiar de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Scopul monitorizării este de a spori transparența instituției, de a contribui la îmbunătățirea procedurilor legislative și de a consolida interacțiunea dintre deputați și cetățeni.